

# Spis treści

|                                                                                                                                                |   |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| Małgorzata Fabiszak, Anna Weronika Brzezińska, Marcin Owsiniński,<br><i>Znaki (nie)pamięci. Teoria i praktyka upamiętnienia w Polsce</i> ..... | 5 |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|

## Część I: *Teoria i definicje*

|                                                                                                  |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Wojciech Józef Burszta, <i>Upamiętnianie jako forma praktyki kulturowej</i> .....                | 15 |
| Łukasz Skoczylas, <i>Pojęcia traumy i pseudopamięci w studiach<br/>pamięcioznawczych</i> .....   | 29 |
| Jolanta Ambrosewicz-Jacobs, <i>Czy Zagłada jest „naszą historią”?</i> .....                      | 47 |
| Natalia Krzyżanowska, <i>(Anty)pomniki jako przedstawienia<br/>(nie)pamięci w mieście</i> .....  | 57 |
| Łukasz Strzelczyk, <i>Rzeźba społeczna jako forma scalania zaburzonych<br/>przestrzeni</i> ..... | 73 |
| Tomasz Cerań, <i>„Mądra pamięć”, czyli esej o zbliżeniu historii i pamięci</i> .....             | 85 |

## Część II: *Studia przypadku: ludzie*

|                                                                                                                                                                           |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Jacek Wajszczak, <i>Pamięć, joga i górskie rowery</i> .....                                                                                                               | 95  |
| Izabela Mazanowska, <i>Czy pamiętamy i jak pamiętamy? Zbrodnia<br/>w Karolewie (wrzesień–grudzień 1939 r.) w pamięci bliskich ofiar<br/>i lokalnej społeczności</i> ..... | 107 |
| Agnieszka Praga, <i>Konfrontacja pamięci indywidualnej i społecznej<br/>z doświadczeniem miejsca pamięci i Muzeum Dulag 121<br/>w Pruszkowie</i> .....                    | 119 |
| Wirginia Węglińska, <i>Resocjalizacja przez pamięć. Studium przypadku<br/>Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Kamionku Wielkim</i> .....                                | 135 |
| Piotr Chruścielski, <i>Niewidzialne uczynić widzialnym. Projekt „Stutthof.<br/>Nowy wymiAR”</i> .....                                                                     | 149 |

### Część III:

#### *Studia przypadku: miejsca*

|                                                                                                                                                                                                 |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Marcin Owsiański, „ <i>Stutthof oboczyć muszę...</i> ” – pamięć o KL<br><i>Stutthof w pierwszych latach po wyzwoleniu (1945–1949).<br/>Między pamięcią ocalałego i praktyką urzędnika</i> ..... | 161 |
| Andrzej Grzegorzczak, Małgorzata Grzanka, <i>Dzieje niepamięci.<br/>Powojenne losy terenu byłego obozu zagłady Kulmhof w Chełmnie<br/>nad Nerem</i> .....                                       | 181 |
| Błażej Ciarkowski, <i>Polityka niepamiętania – ślady Litzmannstadt<br/>Getto w powojennej historii łódzkich Bałut</i> .....                                                                     | 191 |
| Sylvia Grudzień, <i>Żwirkowisko – miejsce pamięci Polaków z Zaolzia</i> .....                                                                                                                   | 201 |
| Joanna Wałkowska, <i>Park im. Gustawa Manitiusa w Poznaniu:<br/>przemiany przestrzeni dawnych cmentarzy ewangelickich<br/>a odbiór społeczny „niespójnego” dziedzictwa kulturowego</i> .....    | 211 |
| Noty o autorach .....                                                                                                                                                                           | 225 |
| Bibliografia .....                                                                                                                                                                              | 229 |
| Indeks pojęć .....                                                                                                                                                                              | 241 |
| Indeks nazwisk .....                                                                                                                                                                            | 243 |